

УДК 343.9

С. І. Нежурбіда

ЕВОЛЮЦІЯ АНАЛІЗУ ТЕОРІЙ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ

Постановка проблеми. Серед основних проблем української кримінології *Концепцією розвитку кримінологічної науки в Україні на початку ХХІ століття* виділена проблема підняття на значно вищий якісний рівень наукової розробки проблем причин та умов злочинності і злочинної поведінки. Як зазначають її автори, ця проблема потребує, насамперед, сучасного теоретичного осмислення, методологічного спрямування, чіткого розмежування щодо злочинності як соціального явища та злочинної поведінки, а теоретичні й методологічні висновки мають бути в якості відповідних гіпотез переконливо перевірені методично обґрунтованими репрезентативними дослідженнями (п. 3.4). Таким чином, ми переконані, що аналіз вихідних положень теорій причин злочинності є на сьогодні актуальним. Проте перед його проведенням украї необхідним є дослідження еволюції такого аналізу у другій половині ХХ століття, що дозволить зрозуміти його сучасний стан. Актуальність цього питання також обумовлюється й відсутністю подібних досліджень у кримінології. У зв'язку із цим автор поставив собі за мету дослідити еволюцію аналізу теорій причин злочинності у другій половині ХХ століття з використанням праць, авторами яких є А.А. Піонтковський, О.А. Герцензон, К. Уеда, О.А. Белявська, С.С. Остроумов, О.М. Ведернікова, Л.О. Иванов, Л.В. Ільїна, В.І. Шакун, С.М. Іншаков, Л.Л. Ананіан, В.К. Звірбуль, І.І. Карпец, В.М. Кудрявцев, Н.Ф. Кузнецова, Ф.М. Решетніков, Е.Б. Мельникова, В.М. Дрьомін, Г.Й. Шнайдер, С. Гурвіц, Л. Радзінович, Г. Мангейм, Е. Саверланд, Д. Крессі, К. Джефрі, В. Фокс, С. Шейфер, У. Коннор, П. Холландер, Е. Бухгольц, Р. Хартман, Й. Лекшас, Г. Стіллер, У. Кварацеус, Д. Джонс, М. Линч, П. Байрн, К.-Л. Кунц, Г. Кайзер, Дж.Б. Волд, М. Макшейн, Ф. Уільямс, Д. Хіл, Ф. Куллен, Р. Енью.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ситуацію у сфері кримінологічних досліджень у світі після Другої світової війни можна охарактеризувати як кримінологічне «затишшя». У Радянському Союзі публікувались аналізи кримінально-правових поглядів представників німецької класичної філософії А.А. Піонтковського [1; 2], аналізи прогресивних кримінально-правових теорій представників просвітництва напередодні французької буржуазної революції ХVІІІ століття О.А. Герцензона [3, с. 11–63]. На Заході ж відбувалися процеси, які самі кримінологи називали «налагодженням зв'язків». Так, у Великій Британії у 1959 році було засновано Інститут кримінології в Кембриджському університеті, керівником якого став сер Л. Радзінович – автор книги «У пошуках кримінології» (1962) [4] – праці, яка стала результатом аналізу західноєвропейської та американської кримінологій. 1965 року вийшли у світ два томи «Порівняльної кримінології» Г. Мангейма [5], в яких містились окремі наукові праці кримінологів різних кримінологічних течій. Ці два томи часто представляють як першу спробу заявити про порівняльну кримінологію, проте, на думку П. Байрна і Д. Хіл, «...в них мало суто

порівняльного» [6, с. 13]. Наш власний аналіз, праця Г. Мангейма підтверджує цю позицію.

Мусимо згадати й корифея кримінології Дж.Б. Волда, чия праця «Теоретична кримінологія» (1958) [7] стала прикладом класичного аналізу кримінологічних теорій. Упродовж усієї другої половини ХХ століття вона користується попитом у дослідників, з 1958 по 2009 роки витримала шість видань із постійним доповненням аналітичного матеріалу з боку молодих співавторів. Аналіз тексту «Теоретичної кримінології» показав, що, попри всебічне висвітлення різноманітних напрямів теорій причин злочинності, більше уваги автори надавали теоріям соціального напрямку. Це й не дивно – вони американські кримінологи.

У 1969 році С. Шейфер представив науковому світу власний аналіз кримінологічних теорій минулого й сьогодення [8]. 1970 року У. Коннор у статті «Девіантна поведінка в капіталістичному суспільстві – радянське уявлення» розглянув радянські погляди на концепції девіації в капіталістичних суспільствах та зв'язок девіації зі структурними факторами й буржуазною ідеологією капіталізму, здійснив узагальнення аналізу причин девіантної поведінки в капіталістичних суспільствах, проведеного кримінологами Радянського Союзу [9]. Дійсно, робота з аналізу західних кримінологічних концепцій у Радянському Союзі велась. Так, ще в 1966 році російською мовою було перекладено статті представників соціологічного напрямку американської кримінології та піддано аналізу. У результаті В.М. Кудрявцев та Б.С. Нікіфоров повідомили, що на відміну від європейської кримінології, в якій переважають біологічні та «легалістські» тенденції, американська кримінологія отримала переважно соціологічний характер [10, с. 5]. Цю позицію радянських вчених розділив німецький кримінолог Г. Кайзер. Він погодився, що кримінологія в США вважається суто «соціологічним завданням поза юриспруденцією» й обидві науки розвиваються «немов не помічаючи одне одного» [11, с. 55]. Також В.М. Кудрявцев і Б.С. Нікіфоров вважали, що межі «буржуазної» кримінології є широкими та не визначеними: вона включає до своєї орбіти будь-яку спробу дослідження й аналізу явища або детермінуючих факторів, які відносяться до злочину і злочинця [12, с. 6].

1973 року П. Холландер здійснив макросоціологічний порівняльний аналіз радянської культури й культури США. Крім порівняння політичних інституцій і практик, культурних цінностей та соціальних проблем, автор у 8 розділі своєї праці, крім порівняння злочинності, делінквентності, покарання й культурних протиріч в обох країнах, піддав порівняльному аналізу теорії злочинності в СРСР та США [13]. 1974 року Е. Бухгольц, Р. Хартман, Й. Лекшас та Г. Стіллер на сторінках монографії «Соціалістична кримінологія: теорія і методологія» провели дискусію про важливість соціалістичної кримінології та навели аргументацію переваг діалектичного аналізу і критики буржуазної кримінології [14].

Слід відмітити, що радянськими кримінологами досить детально аналізувались західні кримінологічні теорії 70-х років ХХ століття [15, с. 28–46]. Так, у 1975 році Н.Ф. Кузнецова здійснила аналіз соціологічних та біосоціальних теорій причин злочинності, відмічаючи, що соціологічні теорії характерні для американської та англійської кримінології, біосоціальні – для європейської та латиноамериканської

кримінології [16, с. 39–76]. Аналіз зарубіжних теорій причин злочинності, проведений Н.Ф. Кузнецовою, дозволив їй виділити їх основні недоліки та позитивні сторони [17, с. 34–36].

Ф.М. Решетніков у монографії «Сучасна американська кримінологія» також проаналізував соціологічні теорії в американській кримінології, біологічні та психологічні теорії (антропологічні, ендокринні, злочинця-слабоумного, злочинця як особливого психологічного типу, фрейдистські, соціопсихологічні) [17, с. 25–79, 96–158]. У Радянському Союзі аналітиком теорій причин злочинності можна вважати і І.І. Карпеця завдяки його аналізу соціологічних та біологічних концепцій причин злочинності в «буржуазній» кримінології, проведеному в контексті дослідження проблем кримінального права і кримінології [19, с. 23–64]. Безперечно, до аналітиків теорій причин злочинності слід віднести Е.Б. Мельникову, яка, критикуючи деякі напрями «буржуазної кримінології» у вивченні причин злочинності неповнолітніх, дійшла висновку, що в дослідженнях причин злочинності неповнолітніх умовно можна виділити два основні напрями: переважне вивчення психології особистості молодого правопорушника та надання переваги вивченню середовища, оточуючого правопорушника, зі включенням біологічних факторів [20, с. 106–150]. Також вона спільно з Ф.М. Решетніковим у «Сучасній французькій кримінології» провела дослідження розвитку кримінологічних ідей у Франції (вчення філософів-матеріалістів XVIII століття, соціалістичні ідеї з питання про причини злочинності, теорії причин злочинності XIX – початку XX століття). Науковець здійснила аналіз кримінологічних досліджень, які проводились у рамках Французького національного центру наукових досліджень [21, с. 188–204], соціологічного напрямку в сучасній французькій кримінології та висвітлила біопсихологічний напрям у французькій кримінологічній науці (теорія спадкової схильності до злочину, концепція анатоμο-фізіологічних особливостей злочинця, теорія психологічних особливостей злочинця, фрейдистські теорії, соціопсихологічна теорія Пінателя) [22, с. 3–36, 113–161]. Е.Б. Мельникова розглянула феномен злочинності та проблему причинності у світлі «буржуазної» кримінології [23, с. 5–26], питання методології критичного аналізу «буржуазних» кримінологічних теорій причин злочинності й заходів боротьби з нею [24, с. 155–162], піддала критиці сучасні на той час «буржуазні» теорії причин і концепції попередження злочинності молоді [25, с. 40–43], надала характеристику концепції «неадаптованості молоді» в «буржуазній» кримінології [26, с. 45–6], дослідила доктрину й тенденції розвитку бельгійської кримінології [27, с. 86–126].

У 1970 році погляди скандинавських кримінологів на причини злочинності неповнолітніх проаналізував Л.Л. Ананіан [28]. Аналіз теорій делінквентності неповнолітніх також викладається У. Кварацеусом у монографії «Ювенальна делінквентність: проблема сучасного світу» [29, с. 32–35]. А дослідження основних напрямів концепцій причин злочинності неповнолітніх в японській кримінології провела О.А. Беляєвська [30]. Прикладом історичного аналізу теорій причин злочинності є праця С.С. Остроумова «Злочинність та її причини в дореволюційній Росії» (1980). Так, дослідження С.С. Остроумова особливостей розвитку кримінологічної думки наприкінці 50-х – у 60-х роках XIX століття в Росії дозволило

йому всіх авторів, які займались проблемами злочинності, поділити на три групи: 1) вчені революційно-демократичного напрямку (В.Г. Белінський, М.Г. Чернишевський, О.І. Герцен, М.О. Добролюбов, П.М. Ткачов, М.М. Філіпов, Є.М. Анучін), у працях яких було виявлено основні причини злочинності дореформеної Росії, які корінилися у тяжких економічних і правових умовах трудящих мас; 2) вчені ліберального напрямку (І.І. Вільсон, М.М. Раєвський, К.Д. Кавелін, Г.В. Чичерін), у працях яких можна виявити обґрунтування економічних причин злочинності, надання значення кліматичним, національним, віковим та іншим факторам; 3) вчені монархічного напрямку (І.І. Орлов, А.М. Хвостов, Д.Ф. Самарін, М.Н. Катков), які характеризували причини злочинності як «падіння моралі», «поширення шкідливих ідей», «зубожіння дворянства» [31, с. 36–50, 105–202]. П. Байрн у 1993 році також здійснив історичний аналіз поглядів Ч. Беккарія на злочини й покарання, «соціальної механіки» А. Кетле, моральної статистики А.М. Геррі, «каральної філософії» Г. Тарда, еволюції Ч. Горінга [32, с. 11–224].

Слід відмітити, що більшість підручників із кримінології Радянського Союзу та зарубіжних країн містила елементи аналізу теорій причин злочинності в контексті висвітлення історії кримінології. Причому залежно від країни походження підручника, висвітлювались також і погляди національних кримінологів на причини злочинної поведінки, злочинності тощо.

Так, прикладом аналізу теорій причин злочинності в контексті висвітлення історії кримінології може бути праця Г.Й. Шнайдера «Вступ до кримінології», в якій він у контексті дослідження епох в історії кримінології проаналізував погляди представників кримінологів класичної (XVIII століття), позитивістської (XIX століття), сучасної (XX століття) шкіл [33, с. 9–15]. Інший німецький кримінолог К.-Л. Кунц у праці «Кримінологія: основи» в розділі, присвяченому основним поняттям кримінології, також проаналізував сутність поглядів на причини злочинності класичної школи кримінології у XVIII столітті, під час становлення сучасної кримінології у XIX столітті та поширення її в США. Однак К.-Л. Кунц пішов значно далі й окремий розділ присвятив аналізу біологічних, психологічних та психіатричних теорій причин злочинності [34, с. 34–158]. Подібний аналіз бачимо й у підручнику із кримінології Г. Кайзера [35, с. 181–186].

Кінець XX століття став плідним щодо аналітики кримінологічних теорій. Так, з'явилась наукова стаття О.М. Ведернікової, в якій автор здійснила аналіз західної концепції інтераціоналізму про причини злочинності [36]. У 1987 році О.М. Ведернікова захистила кандидатську дисертацію на тему «Сучасна англійська кримінологія (Аналіз основних напрямів та тенденцій розвитку)», в якій дослідила біопсихологічні концепції причин злочинності в сучасній англійській кримінології (зокрема, теорію спадкової схильності до вчинення злочину й теорію психічної схильності до вчинення злочину Г. Айзенка та соціологічні концепції) [37, с. 87–122, 141–187]. А після захисту протягом багатьох років послідовно здійснювала дослідження й аналіз кримінологічних теорій [38], основні результати якого стануть відомими науковій громадськості у XXI столітті.

У цей період Л.О. Іванов та Л.В. Ільїна у «Шляхах та долях вітчизняної кримінології» зробили історичний аналіз ідей про причини злочинів авторів М.В. Ду-

ховського, М.Д. Сергеевського, М.П. Чубінського, Д.А. Дріля, Ч. Беккарія, М.М. Полянського, Х.М. Чарихова, С.К. Гегеля, М.М. Гернета, М.Ю. Неклюдова, А.А. Піонтковського, Є.Н. Тарновського, Ч. Ломброзо, Е. Феррі, С.В. Познишева, С.С. Вермеля, Н.П. Бруханського, Є.К. Краснушкіна, А.А. Перльмана, В.А. Внукова, О.А. Едельштейна [39, с. 3–83, 155–178].

1996 року український кримінолог В.І. Шакур у ході виконання дослідження на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук «Урбанізація і злочинність в Україні» проаналізував ідеї кримінологів світу, за допомогою яких вони прагнуть дати тлумачення злочинності взагалі й у великих містах зокрема. На його думку, більшість із цих теорій можуть бути зведені у п'ять категорій: юридичну, соціологічну, психологічну, біологічну й політичну [40, с. 284–285]. У 1997 році вийшла друком монографія С.М. Іншакова «Зарубіжна кримінологія» [41], яка, на нашу думку, на пострадянському просторі стала першою працею, в якій комплексно проаналізовано погляди на природу злочинної поведінки та теорії її причин до ХХІ століття. Вважаємо, що в цьому С.М. Іншакова на пострадянському просторі ніхто поки не перевершив.

Слід відмітити й аналітичні праці американських кримінологів М. Макшейн «Кримінологічна теорія» (1987) [42], Ф. Уільямса з такою ж назвою (1988) [43], колективну працю Ф. Куллен та Р. Енью «Кримінологічна теорія: від минулого до сьогодення: основні читання» (1998) [44]. Наш аналіз показав, що, попри всебічне висвітлення різноманітних напрямів теорій причин злочинності, ці автори також більше уваги надають теоріям соціального напрямку.

Усе вищенаведене дозволило нам дійти таких висновків. У ХХ столітті світова кримінологія досягла певної зрілості, одним із показників чого можна вважати значний рівень теоретичного осмислення сутності злочинності: з'явилося багато оригінальних гіпотез та ідей про сутність злочинності, яким належало пройти стадії наукового розвитку та перевірку практикою. Особливо потужним слід визнати вплив соціології на світову кримінологію (в тому числі й українську) ХХ століття. Її вплив так і залишився домінуючим на кримінологічну думку наприкінці минулого століття. У другій половині ХХ століття можна спостерігати наявність видової різноманітності аналізу теорій причин злочинності: історичного, елементарного, філософського, феноменологічного, структурного, критичного, порівняльного та інших.

Література

1. Пионтковский А.А. Уголовно-правовые воззрения Канта, А. Фейербаха и Фихте / А.А. Пионтковский // Учёные труды. – Вып. 1. – М. : Изд-во НКЮ СССР, 1940. – 191 с.
2. Пионтковский А.А. Уголовно-правовая теория Гегеля в связи с его учением о праве и государстве / А.А. Пионтковский. – М., 1947. – 366 с.
3. Герцензон А.А. Уголовно-правовая теория Жана Поля Марата / А.А. Герцензон. – М. : Государственное издательство юридической литературы, 1956. – 247 с.
4. Radzinowicz Leon. In Search of Criminology. – Harvard University Press, 1962. – 254 p.
5. Mannheim Herman. Comparative Criminology. – 2 vols. – London : Routledge & Kegan Paul, 1965. – 793 p.
6. Beirne Piers and Joan Hill, comps. Comparative Criminology: An Annotated Bibliography. – Westport, Connecticut : Greenwood Press, 1991. – 145 p.
7. Vold George Bryan. Theoretical Criminology. – Oxford University Press, 1958. – 334 p.

8. Shafer Stephen. Theories in Criminology: Past and Present Philosophies of the Crime Problem. – Random House, 1969. – 335 p.
9. Connor Walter D. Deviant Behavior in Capitalist Society – The Soviet Image // Journal of Criminal Law, Criminology and Police Science. – 1970. – № 61 (4). – P. 554-564.
10. Социология преступности (Современные буржуазные теории) : сб. статей. – М. : Прогресс, 1966. – 368 с.
11. Кайзер Гюнтер. Криминология. Введение в основы / Гюнтер Кайзер. – М. : Юридическая литература, 1979. – 320 с.
12. Социология преступности (Современные буржуазные теории) : сб. статей. – М. : Прогресс, 1966. – 368 с.
13. Hollander Paul. Soviet and American Society: A Comparison. – New York : Oxford University Press, 1973. – 476 p.
14. Buchholz E., Hartmann R., Lekschas J. and Stiller G. Socialist Criminology: Theory and Methodology. – Westmead, Hampshire: Saxon House, 1974. – 413 p.
15. Советская криминология : учебник / А.А. Герцензон, В.К. Звибуль, И.И. Карпец, Ю.П. Касаткин и др. ; отв. ред.: А.А. Герцензон, И.И. Карпец, В.Н. Кудрявцев. – М. : Юрид. лит., 1966. – 320 с.
16. Кузнецова Н.Ф. Современная буржуазная криминология : учеб. пособие / Н.Ф. Кузнецова. – М. : Изд-во Московского университета, 1974. – 96 с.
17. Кузнецова Н.Ф. Современная буржуазная криминология : учеб. пособие / Н.Ф. Кузнецова. – М. : Изд-во Московского университета, 1974. – 96 с.
18. Решетников Ф.М. Современная американская криминология / Ф.М. Решетников. – М. : Юридическая литература, 1965. – 171 с.
19. Карпец И.И. Современные проблемы уголовного права и криминологии / И.И. Карпец. – М. : Юридическая литература, 1976. – 224 с.
20. Мельникова Э.Б. Преступность несовершеннолетних в капиталистических странах / Э.Б. Мельникова. – Ч. 1. – М. : Юридическая литература. – 151 с.
21. Мельникова Э.Б. Криминологические исследования, проводимые в рамках Французского национального центра научных исследований (подразделение исследований в области социологии криминологии) / Э.Б. Мельникова // Проблемы буржуазной криминологии : реферат. сб. – М. : ИНИОН АН СССР, 1981. – С. 188-204.
22. Мельникова Э.Б., Решетников Ф.М. Современная французская криминология / Э.Б. Мельникова, Ф.М. Решетников. – М., 1972. – 166 с.
23. Мельникова Э.Б. Буржуазная криминология: феномен преступности и проблема причинности / Э.Б. Мельникова // Буржуазная криминология о причинах преступности : реферат. сб. – М. : ИНИОН АН СССР, 1976. – С. 5-26.
24. Мельникова Э.Б. Вопросы методологии критического анализа буржуазных криминологических теорий причин преступности и мер борьбы с нею / Э.Б. Мельникова // XXV КПСС и дальнейшее укрепление социалистической законности. – М., 1977. – С. 155-162.
25. Мельникова Э.Б. Критика современных буржуазных теорий причин и основных концепций предупреждения преступности молодежи / Э.Б. Мельникова // Тезисы докладов и сообщений межведомственной научно-практической конференции. – М., 1970. – С. 40-.
26. Мельникова Э.Б. Новая концепция неадаптированности молодежи в буржуазной криминологии и проблема ранней превенции / Э.Б. Мельникова // Основные тенденции развития современной буржуазной криминологии. Аналитические обзоры. – М., 1975. – С. 45-76.
27. Мельникова Э.Б. Современная бельгийская криминология: доктрина и новые тенденции развития / Э.Б. Мельникова // Актуальные проблемы современной буржуазной криминологии : реферат. сб. – М. : Изд-во ИНИОН АН СССР, 1979. – Ч. 1. – С. 86-126.
28. Ананиан Л.Л. Скандинавская криминология о причинах преступности несовершеннолетних / Л.Л. Ананиан // Советское государство и право. – 1970. – № 12. – С. 130-133.
29. Kvaraseus William C. Juvenile Delinquency: A Problem for the Modern World. – Unesco, 1964. – 85 p.
30. Белявская О.А. Концепции причин преступности несовершеннолетних в японской криминологии (Основные направления) / О.А. Белявская // Актуальные проблемы буржуазной криминологии : сб. обзоров. – Вып. 3 / редкол.: Л.Л. Ананиан, Н.Н. Разумович, В.П. Шупилов (отв. ред.). – М. : Изд-во ИНИОН АН СССР, 1983. – С. 66-91.

31. Остроумов С.С. Преступность и ее причины в дореволюционной России / С.С. Остроумов. – М. : Изд-во Московского университета, 1980. – 204 с.
32. Beirne Piers. *Inventing Criminology: Essays on the Rise of Homo Criminalis*. – SUNY Press, 1993. – 274 p.
33. Schneider Hans Joachim. *Einführung in die Kriminologie*. 3. Auflage. – Berlin ; New York : Walter de Gruyter, 1993. – 369 s.
34. Kunz Karl-Ludwig. *Kriminologie: Eine Grundlegung*. – UTB, 1994. – 405 s.
35. Kaiser Günther. *Kriminologie: Ein Lehrbuch*. – Hühig Jehle Rehm, 1996. – 1256 s.
36. Ведерникова О.Н. Современная буржуазная концепция интеракционизма о причинах преступности / О.Н. Ведерникова // Правовые вопросы борьбы с преступностью : сб. статей. – Томск : Изд-во Томск. ун-та, 1982. – С. 168–176.
37. Ведерникова О.Н. Современная английская криминология (Анализ основных направлений и тенденций развития) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / О.Н. Ведерникова. – М., 1987. – 202 с.
38. Ведерникова О.Н. Буржуазные криминологические теории: возможности их использования / Ведерникова О.Н. // Актуальные проблемы правоведения в период совершенствования социалистического общества : сб. статей. – Томск : Изд-во Томск. ун-та, 1989. – С. 179–180.
39. Иванов Л.О., Пути и судьбы отечественной криминологии / Л.О. Иванов, Л.В. Ильина. – М. : Наука, 1991. – 208 с.
40. Шакун В.І. Урбанізація і злочинність в Україні : дис. докт. юрид. наук : 12.00.08 / В.І. Шакун. – К. : Українська академія внутрішніх справ, 1996. – 351 с.
41. Иншаков С.М. Зарубежная криминология / С.М. Иншаков. – М. : Норма – Инфра-М, • 1997. – 383 с.
42. McShane Marilyn D. *Criminological Theory*. – Garland, 1987. – 406 p.
43. Williams Franklin P., McShane Marilyn D. *Criminological Theory*. – Prentice Hall, 1988. – 143 p.
44. Cullen Francis T., Agnew Robert. *Criminological Theory: Past to Present: Essential Readings*. – Roxbury Publishing Company, 1998. – 374 p.

Анотація

Нежурбіда С. І. Еволюція аналізу теорій причин злочинності у другій половині ХХ століття. – Стаття.

У статті автором проводиться дослідження еволюції аналізу теорій причин злочинності у другій половині ХХ століття. Одним із висновків автора є висновок про вплив соціології на криминологічну думку, а також про наявність видової різноманітності аналізу теорій причин злочинності: історичного, елементарного, філософського, феноменологічного, структурного, критичного, порівняльного та інших.

Ключові слова: еволюція, аналіз, теорія, причина, злочин, злочинність.

Аннотация

Нежурбида С. И. Эволюция анализа теорий причин преступности во второй половине ХХ столетия. – Статья.

В статье автором проводится исследование эволюции анализа теорий причин преступности во второй половине ХХ столетия. Одним из выводов автора является вывод о влиянии социологии на криминологическую мысль, а также о наличии видовой разнообразия анализа теорий причин преступности: исторического, элементарного, философского, феноменологического, структурного, критического, сравнительного и других.

Ключевые слова: эволюция, анализ, теория, причина, преступление, преступность.

Summary

Nezhurbida S. I. Evolution of crime causation theories analysis during the second half of XX century. – Article.

In the article the author explores the evolution of crime causation theories analysis during the second half of XX century. One of the author's conclusion is the conclusion about the influence of sociology on criminological thought, and also about species diversity of crime causation theories analysis: historical, elementary, philosophical, phenomenological, structural, critical, comparative and other.

Key words: evolution, analysis, theory, cause, crime, criminality.